

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyző-Egylet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanulóknak egész évre 6 korona.

Felolós szerkesztő: **Becsek Aludár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A vármegye szava.

Székelyudvarhely, decz. 7.

Az önkormányzat a maga valóságában és tisztaságában a nép szervezkedése, önfegyelme, politikai iskolája, szabadságának vára. És ha valaki azt a közigazgatást, mely ezen feladatának megfelel, megtámadja: merényletet követ el a megye társadalma ellen.

Udvarhelyvármegyében hogy mennyi nehézség állta útját, a küzdelem mennyi verejtékét kelle a békéért elhullatnunk, a míg az átment a társadalom köztudatába és testtel bíró realitássá vált a légnemű óhaját, mindnyájunk előtt ismeretes. Napról-napra látjuk, hogy a szerteszakadozott megyei társadalom új életre kel s azok az eszmék, melyek bizony már jó régen lelkesítették, összetartották — újra elevenednek s a megyei élet újra pezsdülésében ismét teljes erővel jelentkeznek. Hogy a megtisztulásnak e jelelőkeny pontjára eljutottunk, megszűnt a fojtó levegő, a mely depimálólagon nehezedett a kedélyekre, az legfőként annak köszönhető, hogy a politika immár elvi magaslatára jutván, a társadalom színe-java egyesült abban a tudatban, hogy csak összetartással, bizalommal munkálkodhatunk hazánk jobb jövőjén.

Es ez az, ami nekünk jól esik. A munkának és a békének ez a fölzavarhatatlan csöndje arra vall, hogy Udvarhelyvármegye közállapottai normálisak. Egyetlen olyan megoldatlan kérdés sem fekszik a közélet asztalán, ami fejtörést, vagy szívbántalmat okozhatna. És ez, kétségtelen, Ugron Ákos főispán érdeme, kinek minden ténykedésében ott áll a becsületes békére való törekvés; nem egész két évi kormányzása után tartalmas mult áll a háta mögött. Miután a nemzeti ellenállásban derékul kivette részét és biztosította maga részére az ország vezérférfiainak bizalmát és e vármegye népének szeretetét és tiszteletét — elfoglalta a főispáni széket. Jövelete az új korszak hajnalhasadását jelenté, melylyel megszűnt minden idegenkedés, visszavonás és kipusztult az a tengernyi rágalom és gyanúsítás, mely egyik legnagyobb szerencsétlenségét idézte elő ennek a vármegyének. Jöttével lecsendesedtek a kedélyek s az igazi munkálkodás és egyetértés vonult be e vármegyébe.

Igy érkezünk el a megyei tisztújításokhoz. A konszolidált viszonyok eredménye volt az a megállapodás, mely az október hó 4-én tartott értekezleten létrejött, amikor a törvényhatósági bizottság színe-java kimondotta, hogy a jelenlegi tisztviselőket megtartja, kiindulván abból az elvből, hogy a mult tanulságai garanciát nyujtának a jövőre és hogy a szeretetnek melege bizonyára hatékonyabb lesz a közéletre minden bosszuallásnál és büntetésnél.

Ámde a törvényhatósági bizottság ezen igazságában, mely hivatva volt a megye békéjét is biztosítani, egy 3-4 tagú érdekcsoport — közismert okokból — csak nem törődött belő s a napi sajtóban egymásután helyezte el a támadó cikkek sorozatát, kacseregven az

udvarhelymegyei állapotok fölött, melyek korrumpáltak, mivel a főispán neto teljesíti hivatását a közélet megtisztítása tekintetében.

Eladdig, míg a támadások csak a boulevard-ujságok hasábjain jelentek meg, a vármegye közönsége nem emelhetette fel tiltakozó szavát, nem fejezhette ki a megvetését s lehet, hogy éppen innen az a vérszem, melylyel az ügyet a megye ellenségei továbbra is kezelték. A passzív ellenállás, a támadások néma megvetése aztán annyira felbátorította az oklándi kerület országgyűlési képviselőjét, hogy a szerinte tartbatatlan udvarhelyvármegyei állapotok ügyében sürgős interpellációt jegyzett be a Ház interpellációs könyvébe.

Az interpelláció elmaradt, azonban a gyanu magva, megeshetik, itt-ott, hol a viszonyokat nem ismerik, benn maradhatott a szenzációra éhes emberek fejében. Szóval a nagy Galeotto, a társadalom ezen veszedelmes, rosszindulatu kinövése, a minden fertőző bacillusnál veszesebb ragály, megkezdte működését.

A vármegye becsületének illeten való meggyanúsítása ellen emelte föl mai közgyűlésében a törvényhatósági bizottság szavát, tiltakozását fejezve az insinúcióval szemben, melynek keretében, személyi okokból képes volt egy 48-as képviselő pártja főispánját s vele együtt egy egész tisztviselőkar jó hírnevét befeketíteni.

A törvény előtt úgy áll, hogy aki állit valamit, annak bizonyítani is kell. A törvény mindenkiről fölteszi, hogy becsületes ember. De miféle karrikatura-népképviselést, amelyik éppen azokat az embereket ragadhatja torkon, gyanúsíthatja meg, akiknek becsületükre, fedhetetlen hírnevükre föltétlen szükségük van — a köz-tisztviselőket — s ehhez egy egész vármegye törvényhatóságát, sőt a nagy közönséget használja keretül. Ez megfordítása minden erkölcsi és jogi rendnek, sőt a logikának is. Végtelen elszomorító, jelenség, hogy egy képviselő csak akkor és úgy vesz részt a közigazgatásban, amikor személyes biaságait — melyek kétségtelen nem nyertek kielégítést — látja veszélyeztetve s amikor a közigazgatás összeütközésbe jön az ő személyes dolgaival, mint jelen esetben az erdészeti bizottság a lövétei arányosítással. No hát akkor vége minden barátságának, minden tekintélynek, minden rendnek — elő a tollat, papirosat, mert ime a közigazgatás rossz, a közigazgatás korrump, ez ellen fellázad erkölcsi énünk, azon bosszút állunk. Ha más egyebet el sem is érünk, de legalább meghurczoljuk azt a vármegyét az ország előtt.

Az új regim elkövetkezése előtt itt Udvarhelyvármegyében sopánkodva emleggettük, hogy az áldatlan politikai viszonyok az oka, hogy a megye belsőleg nem konszolidálódik s amikor minden tereen annyi a toendő, munkaidőt és a munkaerőt mind az egyoldalú politikai feladatok foglalják le. Amikor a politikai viszonyok

belsőleg konszolidálódtak, amikor Ugron Ákos főispán valóban békét teremtett e megyében, még pedig olyan konziliáns módon, melyre az ország egyetlen megyéjében sincsen példa, mivel nem a háboru, az üldözés, de a szeretet szövetségét gyujtotta meg és a békét úgy teremtette meg, hogy sehol semmi visszavonás nem járt nyomában és ráléptünk a haladás útjára — akkor előállt az oklándi kerület képviselője, — ismételjük személyi momentumokból kifolyólag — hogy a viszály magvát elhintse s hogy terve nyomán siker járjon, az egész vármegye közigazgatását meggyanúsította.

A manőver fiascával végződött. Udvarhelymegye értelmisége átlátott a szítán, felemelte szavát s a támadást mai gyűlésében csakugyan csattanósan visszautasította, biztosítván a megye köztisztviselőiben álló főispánját, alispánját és egész tisztviselőkarát változatlan bizalmáról, tiszteletéről.

Ezzel pedig újra megpecsételte a 12-ikén megtartandó tisztújítás sorsát.

A megyeházból.

Udvarhelymegye közgyűlése.

Székelyudvarhely, decz. 7.

Udvarhelyvármegye ma tartotta ősi rendes közgyűlést, a bizottsági tagok rendkívüli nagy érdeklődése mellett, minek egy bejegyzett, de meg nem tartott interpelláció s az azzal kapcsolatosan mesterségesen terjesztett, az egész vármegye közigazgatását meggyanúsító támadások szolgáltak bőéges iudokul. A támadás, melyről az Udvarhelyi Híradó nyomban beszámolt a vármegye közönségének, egyben értékére szállitva le azt és a törvényhatóság megnyilatkozását kérte — megyszerte megdöbbenést keltett.

Főispánunkat, de az egész tisztviselőkart ért meggyanúsítás ellen tiltakozni sereglött össze a törvényhatósági bizottság. És a tiltakozás, a visszautasítás oly módon történt meg, mely valóban méltó egy vármegye nemzeti önértetéhez és teljes elégtételt nyujt a meggyanúsított fő- és alispánnak és az egész tisztviselőkaroknak.

A gyűlésre *Danokos Andor* dr. alispán indítványára Ugron Ákos főispánt, *Daniel Lajos* elnökléte mellett *Dr. Mesei Ödön*, *Sándor Mózes*, *Gergely Mózes*, *Dr. Nagy Samu* és *Ugron Zoltán* biz. tagokból álló küldöttség hívta meg.

Ugron Ákos főispán lelkes ovációk közben foglalta el az elnöki széket és a következő elnöki megnyitót tartotta:

(Az elnöki megnyitó.)

Tisztelt törvényhatósági bizottsági gyűlés!

Üdvözlöm a vármegye t. bizottsági tagjait, örömmel kell kifejeznem, hogy ily számosan jelentek meg, látszik melegen érdeklődnök a vármegye közgyői iránt, kell is hogy érdeklődjének, hiszen rendkívüli politikai viszonyok között élünk.

Kormányunk Ausztriával a közgazdasági kiegyezést megkötötte, közjogilag jelentékeny vívmányok biztosítottak, javaslatok az országgyűlésen tárgyalatnak. Horvátok ezen kiegyezési javaslatokat megobstruálják, mintogy 1908. évi január 1-ig az országgyűlésnek le kell tárgyalnia, kormányunk egy szakaszos törvényjavaslatban kér az összes kiegyezési javaslatok életbeléptetésére felhatalmazást. Hiszem, Udvarhelyvármegye törvényhatósága kormányunknak ezen nehéz feladata teljesítésében támogatására siet, feliratilag kijelenti, hogy a horvátok ezen nemzetellenes el-

járását elítéli és a horvátok obstrukciójának letörésére a legerősebb rendszabályokhoz is hozzájárul.

Vármegye választott törvényhatósági bizottság tagjainak fele új választás alá került. A kerületekben egy-két tag kivételével a koalíció-pártjának jelöltjei jutottak többségre, melyek eléggé igazolják, vármegyének az uralkodó pártok politikáját támogatja.

Udvarhelymegyei törvényhatósági tisztviselő 6 évre való választásának határpárját e hó 12-ére tüntem ki, kérem a bizottsági tag urakat, minél számosabban megjelenni, hogy a törvényhatóság igazai közhaja jussou kifejezésre, nehogy újabban visszaélésekkel vádoltassunk.

Tisztelt közgyűlés! Midőn Udvarhelyvármegyében a főispáni állást elfoglaltam, feladatomban tekintettel a vármegye felekezeti békéjéért fenntartani, társadalmi békéjét megteremteni. Már-már sikerült is hosszas tevékenységemnek a társadalmi ellentéteket kiegyenlíteni, ha azt jogtalan személyes ambíció föl nem zavarta volna.

Napokban a vármegye főbb tisztviselőivel együtt minősíthetetlen támadásoknak voltunk kitéve — azelőtti hírlapi cikkekre nem is kivétel — korruptció és visszaélésekkel vádoltattunk.

Iát visszaélés, ha törvény keretei között a koalíció pártjához tartozó egyéneknek törvényhatósági bizottság tagjaira való választását előmozdítottuk? Iát visszaélés, ha a vármegye termékből a szermélyes harcokat kiküszöbölni akarjuk, marostordamegyei állapotok kifejlődését teljes erőnkkel megakadályozzuk?

Nem t. közgyűlés, ez nem korruptció, ez nem visszaélés, ez jogosult kötelesség.

Ezen merész támadások folytán tisztviselői társaimmal még nagyobb erélyvel fogunk székely véreink javára dolgozni, a székely nép vagyona felett öröködni, hogy azok idegen kezekre ne jussanak és el ne kotya-vetellessenek.

Vármegyének itélni kell az ily merész és igazságtalan támadások felett, mert különben szokásos lesz a köztisztviselőket sárral dobálni még akkor is, ha én az ellenőrzést kriptálytisztza szigorúsággal kezeltem és a tisztviselőket megfeszített szorgalommal és pártatlanul járnak el.

Mielőtt a rendes közgyűlést megnyitánám, szomorú kötelességet teljesítok, midőn bejelentem Fazakas Dénes b. tagnak elhunytát, ki 31 évig volt munkás körjegyző. Kérem a közgyűlést megboldogultnak elvesztése feletti fájdalmát jegyzőkönyvileg megörökíteni. A gyűlést megnyitom. (Hosszas eljenzés.)

Ádám Albert főjegyzőnek a napirendre tett indítványának elfogadása után, **Ugron Zoltán** a közgyűlések kezdetének 9 órától 10 órára való átvételét indítványozta.

A vármegyei tisztinyugdíj céljára 1908. évre névszerinti szavazással 2 $\frac{1}{2}$ %-os vármegyei pótdátot és a vármegyeház építésére felvett kölcsön 1908. évi törlesztésére 3% pótdátot megszavaztak. Névszerinti szavazással a vármegyei alapok pénztárlését 1908. évre a következőleg határozták elhelyezni: az Udvarhelymegyei Takarékpénztárnál 280, Agrár takaréknál 224 és Zálogkölcsön intézetnél 40 ezer koronát.

(A bizalom megnyilatkozása)

Soó Gáspár párhuzamot von a régi és az új vármegyeház közgyűlési termeiben lezajlott harcok és a mostani azon támadás között, melyet a megye főispánja és alispánja ellen intéztek. Előddig a támadások mindig ott és úgy hangzottak el, hogy a megtámadott fél védelme a támadás nyomán járhatott. Most azonban a gyauusítás, a kerülő uton való támadás járja, mit Hínléder Ernő képviselőnek a Ház interpellációs könyvébe Udvarhelyvármegye közgazgatásáról bejegyzett, de el nem mondott interpellációja bizonyít. A támadás a vármegye bomlokára sűti rá a szégyenbélyegét. Ha történt mulasztás e megye mindig tudta kötelességét és bizonyára tudta volna most is, ha olyan történt volna, milyent interpelláló ur kerülő uton hangoztatott. E vármegye törvényhatósága nem szolgálkú s kimeri mondani amit akar, azonban itt semmi olyan nem történt, minek következtében a vád távolról is indokolt lenne. A tisztviselőkar becsülettel felel meg feladatának. Megyénk főispánja pedig programjába vett igéreteket beváltotta, egész tevékenységét a megye fejlődésére irányítja, mindezek folytán előterjeszti a következő határozati javaslatot (olvasson):

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A folyó 1907. évi november hó 29-én megjelent a budapesti napi lapokban egy intenciózusan terjesztettnek látszó közlemény jelent meg, mely arról ad hírt, hogy Hínléder Fels Ernő orsz. képviselő ur interpellációt szándékozik intézni a belügyminiszter urhoz a vármegyeigkbeli korruptció, főispán, alispán és főszolgabírók visszaélései tárgyában.

A hír méltó meggöbbsentést keltett mindnyá-

junkban. Olyanfelo érzésünk volt, mint mikor nyugodtan szendergünk párnánk közt s az utcáról bekiáltanak, hogy ég a ház a fejünk fölött.

Feszült kíváncsisággal vártuk az interpelláció megindoklását. Vártuk azokat a nagyfontosságú konkrét tényeket, melyekről mi, az események közvetlen szemlélői, nem tudunk, de a melyeket az interpelláló képviselő ur mégis elég súlyosaknak tart, mert imo olyankor támaszt igényt országos közérdeklődésre s olyankor foglalja lo a parlament idejét, amidőn sürgős és az ország létérdekeit közvetlen közelről érdeklő nagy kérdések elintézése van szönyegen.

Mi itt élünk ebben a vármegyében születésünk óta, ösmérjük népünk jellemét, felfogás és gondolkodás módját, tudjuk, mi faj az ő szívének, ösmérjük és közös velünk öröme és bánata. A mi népünknek a botrány nem lételeme.

Voltak ebben a vármegyében nagy erős harcok. Izzó politikai szenvedélytől tüzelt férfiak állottak szemben egymással. Az ellenzék élén országos hírv férfiak állottak, kik nagy tehetségük, tudásuk, a vármegye közérdekeinek szolgálatában eltoított multjuk dicfényétől övezve, özetlenségük és tisztán az elveikért folytatott nagy harcaik büszke öntudatában méltán tarthattak igényt, hogy felomelt szavukat az egész ország meghallja. Egy tábor állt a hátuk mögött párthivekből, kik azonos elveket vallva, személyes érzelmeik közössége által is egybeforrva, vezérekért küzdeni, értük tűzbe menni is készek voltak. De ezek a férfiak sémelmeket panaszaikat a törvény adta autonóm jogok és hatáskörök feltékeny tiszteletben tartásával itt a vármegyében igyekeztek orvosolni.

Soha egyikük sem kísérte meg saját vármegyéjét pellengére állítani.

Pedig tehettek volna, mert az ellenzék vezérferfiái, a főispán, mint a kormány bizalmasa, elveinek, intencióinak letéteményese és terjesztőjével mindig ellentétes pártou voltak, ellenkező elvekre esküdtek és ellenkező irányokban keresték a köz boldogulását és felvirágoztatását.

Most azonban, a kormányt támogató függetlenségi párt egy tagja tör a 48-as függetlenségi elveket büszkén, férfias nyíltsággal és következetességgel valló főispánuk ellen, felkelve ezáltal azt a balhítt, hogy a kormányzó függetlenségi párt programjának cardinális részét, a közélet megfeszítésére vonatkozóan tott ígéretét sem képes saját embere: utján beváltani.

Ez azonban országos szempont s mi megmaradunk a kérdés oly irányu taglalásával, mely kizárólag csak a vármegyét, mint autonóm terület érdeklí és érinti.

A bejegyzett interpellációnak a lapokban való intenciózus terjesztése magára a törvényhatósági bizottság bomlokára sűtötte a szégyen bélyegét.

Mert ha korruptok a kardinális állásban levő tisztviselők és a törvényhatósági bizottság ezt hallgatással mellőzi és elnézi, akkor vagy öntudatosan büntárs és bünréazese a visszaéléseket elkövetőknek, vagy szolgálkúsége következtében nem gyakorolja hatékonyon azt az ellenőrző hivataát, mely a törvény szerint nemcsak joga, de kötelessége.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Legalább egy évezred óta áll itt ez az ös-székely vármegye büszkén, felemelt fővel teljesítve a nemzetiségek árjától körülvevett kis területen fontos nemzetfenntartó missióját.

Bárhová mentünk az országban, sohasem volt okunk letagadni, hogy székelyek vagyunk. A mi fiaink szerteszt az országban verejtékező munkával keresik konyerüket, de mindenüvé magukkal viszik a közügyekért való apostoloskodó lelkesedésük izzó faj- és törhetetlen hazaszeretetüket. Nem volt még okunk miattuk szégyenkezni.

Ne engedjük tehát azt sem, hogy ök miattunk szégyenkezzenek.

Fel kell emelnünk tehát szavunkat a tisztviselőink utján minket is ért megtámadtatás ellen.

Tehetjük ezt annyival is inkább, mert tiszta tudatával birunk annak, hogy tisztviselőink hivatalos kötelességeiket teljesítik a visszaélésekkel nem vádolhatók.

Főispánunk pedig két évi áldásos itt működése alatt az önzelen, áldozatkész munkálkodásnak legszebb példáját nyújtotta.

Tapintatos és igazságos eljárása által megromtette a vármegye békéjét, megnyerte mindnyájunk bizalmát s öszinte ragaszkodásunk ső határtalan szeretetünkre tette magát érdemessé. Eljárásában soha önző cél nem vezette. Hivatalos állását és tekintélyét vagyoni haszon szerzésére fel uom használta. Meghallgatásra talált nála a szegény és gazdag egyaránt s nem volt jogosult panasz, melyet orvosolni meg ne kísérelte volna. S ha csak nem bün az, hogy a jogosulatlan magánérdekek szemben teljes erővel a közérdek védelmére kelt, akkor az ellenében szört visszaélés vádja semmi alappal nem bir.

A kiáltásba helyezett interpelláció nem lett elmondva, a konkrét tények nem lettek felhozva, megvilágítva és bizonyító adatokkal támogatva, a tűzi lárma tehát vaklárma volt. De a mérgezet nyíl hegye beant va a szivekben, a gyauu magva el van vetve s a tiltakozás nélkül marad, könnyen termő talajra találhat.

Indítványozzuk tehát, mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy a Hínléder Fels Ernő orsz. képviselő ur által bejegyzett, de meg nem tartott, azonban a napilapokban intenciózusan elterjesztett interpellációban rejlő meggyauusítás ellen tiltakozik, azt határozottan visszautasítja s kijelenti, hogy tudomása szerint főispánja és biztviselői visszaéléseket el nem követtek s ép ezért a jogosulatlan meghurczoltatással szemben öket szeretete, bizalma és ragaszkodásáról biztosítja.

A határozati javaslat felolvasása után megjegyzi, hogy az egész támadás Cilley levelét jutratja eszébe, melyet Brankovichhoz intézett. E levelben Cilley két lapdát ígér a pátriárkának. E két lapda a László és Mátyás feje lett volna. A támadók most is két lapdáról álmodoztak, t. i. a fő- és alispán fejről. Aminthogy azt a két lapdát nem sikerült szállítani, biztosítja a támadókat, ugy ezt a két lapdát sem kapják meg. (Lelkes eljenzés.)

Dr. **Kovácsy** Albert lendülétes szép beszéd keretében fogadja el az indítványt. Felszólaltak még a javaslat mellett **Deák** Miklós és **Papp** Mózes bizottsági tagok.

Dr. **Sebesi** János ugy véli, hogy a főispánnak nem a megye, de a kormány bizalmára van szükség. Nem ért egyet a javaslat második felével, azonban hogy egyhangulag menjen a dolog, azt elfogadja. A mikor tudomást vett a készülő interpellációról, nyomban megakadályozta azt. (Felkiáltások: Elég kár volt!)

Elnök: Az interpelláció elmaradásának oka az a megbotránykozás volt, mely a bejegyzés nyomán kelt. Kijelenti, hogy a megye bizalmára igenis szükség van, mivel a főispán kötelessége a megye és a kormány érdekeit egyeztetni, azonban az ő becsületének demonstrációra nincs szüksége.

Dr. **Válcitsik** Ferencz: Ha tudatában volna, hogy e megyében korruptáltak a tisztviselők, ugy ő, mint tisztügyész kötelességét ismerte volna. Azonban ez nem ugy van. A közélet jelenségeinek olyan eldurvulása, amilyet most kell észlelnünk, gondolkodba ejti az embereket, és ha vannak is, kik azért visszavonulnak, lesznek elegend, kik a harcot felveszik. Ismeretesek azok a korteskedések, melyek két főszolgabíró állás körül kifejtettek és a mely visszatszést szűlt. E törvényhatóság előírt itéletet is mondott, azonban a korteskedések csak tovább folytak, sőt küldöttségileg is felkeresték a minisztert. A párt a küldöttség három tagjával ki van merítve. A meg nem engedett korteskedések eredménye az a jelen-ség is, melyet künn a falvakban észlelünk. A nép bizalmatlan lett a tisztviselők, a község vezetői: papok, tanítók iránt, mivel a korteskedők sárba tiporják a tekintélyüket, minden piszkot rájuk szor-nak. Ez ellen össze kell fognunk. Különösnek találja, hogy Sebesi János a javaslattal nem ért egyet, de azt megszavazza. A törvényhatóság bizalmát nagy borderejűnek tartja és ezt a bizalmat főispánuk közéleti működésével megérdemelte. Kárhooztatja, hogy Sebesi saját külön képviselőjét megakadályozta egy interpelláció elmondásában. Szerinte ép kérnie kellett volna, hogy mondja el, hogy lássa az egész ország a támadás alaptalan, valótlan voltát. (Eljenzés.)

Soó Gáspár válasza után **Sebesi** János tiltakozik, hogy ő terrorizmust fejtett volna ki, ellenben vele szemben igenis történtek ilyenek. Példának hozza fel, hogy Kovácsy Albert megfélebbzte az ő virillistaságát.

Dr. **Válcitsik** Ferencz nem tudott e felebebezésről, különben azt megakadályozta volna. Ugy van a dologgal, mint Bem apó Puchner osztrák generállissal. Puchnerrel ugyanis Bem számtalan esetben találkozott, s amikor találkozott, mindanyiszor megverte. Történt egyszer, hogy Bem apó egyik honvéda célba veszi Puchner, hogy olpusztítja a németet. Bem katonájának tervét látva, oda ugrik nagy fűrgén, s megfogja a katona kezét:

— Meg ne lödd, te szerencsétlen, mert kit fogok én akkor olyan biztosan megverni, szólt Bem apó. (Derűltség). Egyébként tiltakozik, hogy Sebesi ellen terrorizmus történt volna, ellenben ő konkrét eseteket tudna felhozni.

Elnök felteszi a kérdést, hogy akik a javaslatot elfogadják, álljanak fel. (Megtörténik. Az egész ház feláll.)

(A többi önálló indítvány.)

Ugron Zoltán terjedelmes és szépen megindokolt felterjesztését a kormány üdvözlése tárgyában, egyhangulag elfogadták.

Soó Gáspár a következő indítványt teszi.

Mondja ki a törvényhatósági közgyűlés, hogy a horvát képviselők obstrukcióját a leghatározottabban elítéli és rosszulja, mert azzal az országot legvitalisabb érdekeinek károsítását látja, éppen ezért felkéri a kormányt, hogy ennek letörésére a törvény keretein belül a legerősebb eszközöket is bazzálja fel, ha ez szükségesnek mutatkozik.

Az indítványt elfogadták s a társ törvényhatóságoknak is megküldik pártolási végett.

Dr. **Várentsik** Ferencz a következő határozati javaslatot terjeszti be.

Mondja ki Udvarhely megye törvényhatósági bizottsága, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz sürgős feliratot intéz a héjjasfalva — székelyudvarhelyi h.-é. vasut menetrendjének megváltoztatása végett és addig is, míg ez a szokásos menetrendváltóztatási időben, vagyis 1908. év tavaszán foganatosítható volna sürgős intézkedést kér arra nézve, hogy a mostani törhetetlen állapot megszüntetésével az Udvarhelyre közlekedő vonatok csatlakozását kapjanak a fővonal vonataihoz.

A javaslatot a közgyűlés elfogadta.

(**Alispáni jelentés és a többi.**)

Dr. **Damokos** Andor alispán jelentésének végén rátér arra a sokszor emlegetett fegyelmi ügyre és részleteiben ismerteti azt, mivel szándéka, hogy a törvényhatóság minden egyes tagja előtt ismeretese legyenek a dolgok, melyeket most öt év múlva önző érdekből, elferdítve, ellene felhasználnak.

Daniel Lajos az alispán férfias nyilatkozatát örömmel fogadja. Indítványára a közgyűlés alispánnak egyhangulag bizalmat szavaz.

A választások a következő eredménnyel tartottak meg:

A megyei árvaszék ülésén döntő szavazattal bíró törvén. biz. tagjai lettek: Ferenczy János, Gyertyánffy Gábor, Vass Lajos, Máthé Pál, Molnár Károly, Sándor Mózes, Szombatfalvy Lajos, Dr. Pál Ernő.

Allandó választmányba megválasztottak: Ajtay János, Ádám Albert, Lántzky József, Bán Mózes, Biró Áron, Barabás András, Daniel Lajos, Dr. Damokos Andor, Daniel Károly, Máthé Pál, Orbán Ottó, Ferenczy János, Dr. Pál Ernő, Szabó Gábor, Gombos Sámuel, Gyarmathy Ferencz, Hlatky Miklós, Gyertyánffy Gábor, Dr. Keith Ferencz, Kisgyörgy Sándor, Dr. Horváth Károly, Vajda Ferencz, Dr. Mezei Odón, Molnár Károly, Dr. Nagy Sámuel, Pálffy Dénes, Porsian János, Vári Albert, Koncez Ármán, Sándor Mózes, Soó Gáspár, Dr. Solymossy Lajos, Solymossy Endre, Szabó Gergely, Dr. Pál Árpád, Ugron Zoltán, Dr. Várentsik Ferencz, Szöllösi Sámuel, Szobotka Rezső.

Igaszoló választmány: főispán által kivezetettek: Dr. Nagy Sámuel elnök, Soó Gáspár, Dr. Solymossy Lajos, Tamás Albert. Választottak: Biró Áron, Embery Árpád, Gotthárd János, Dr. Kovácsy Albert, Molnár Károly.

Allandó bíráló választmány: Gönczi Lajos, Hlatky Miklós, Daniel Lajos, Dr. Mezei Odón, Szombatfalvy Lajos.

Lővőtő bizottságba megválasztottak: Elnök: Daniel Lajos, h. elnök: Ugron Zoltán.

Központi választmány: Ádám Albert, Ajtay János, Daniel Lajos, Dr. Demeter Lőrincz, Szabady Tivadar, Ferenczy János, Dr. Mezey Odón, Gyárfás Endre, Hlatky Miklós, Ugron Zoltán, Orbán Ottó, Becsek Aladár, Majthényi Miklós, Kisgyörgy Sándor, Dr. Lengyel József, Molnár Károly, Dr. Nagy Samu, Sándor Mózes, Soó Gáspár, Dr. Solymossy Lajos, Dr. Kovácsy Albert, Szombatfalvy Lajos, Jaeger József.

Közegelességügyi bizottságba: Balázi Sándor, Gotthárd János, Embery Árpád, Gyarmathy Ferencz, Hlatky Miklós, Jaeger József, Gyárfás Endre, Dr. Kovácsy Albert, Ádám Albert, Máthé Pál, Demeter Lőrincz, Szabó István, Molnár Károly, Sándor Mózes, Dr. Solymossy Lajos, Gálffy Kálmán, Szabady Tivadar, Deák Miklós, Gróf Mikea János, Ugron Zoltán, Gyertyánffy Gábor.

Tisztai főügyész helyettesnek kijelöltették: Dr. Nagy Samu

Nyugdíj választmány tagjai lettek: Pál Árpád, Gróf Mikea János, Sándor Mózes, Dr. Várentsik Ferencz.

Járás melegegéségi bizottság: Udvarhelyi járás: Daniel Károly, Orbán Ottó, Kassay Dénes, Máthé Pál, Szabó István, Szöllösi Samu. Homoródi járás: Bara Lajos, Daniel Lajos, Nagy József, Ba-

lázai Sándor, Bán Mózes, Kandó Sándor. Kerezturi járás: Jakabbázi Gábor, Pálffy Dénes, Sperker Ferencz, Gyárfás Endre, Ugron Zoltán, Gyarmathy Lajos

Megegye lővényessé bizottság tagjai lettek: Balázi Sándor, Orbán Ottó, Gyarmathy Dezső, Pálffy Dénes, Simó János, Sperker Ferencz, Ugron Zoltán, Jeddi Tamás.

Közegegéségi bizottságba megválasztottak: Soó Gáspár, Mikea János gróf, Dr. Nagy Samu, Kisgyörgy Sándor, Dr. Mezei Odón, Vajda Ferencz.

Ezután a közegegi ügyekre tértek át, melylyel oly gyorsan végeztek, hogy a gyűlés déli 1 órakor véget ért.

BELFÖLD.

A visszavándorlók elhelyezése. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a visszavándorlók utbaigazításának szervezésére irányuló intézkedések során Hamburgba és Brémába kiküldötte Fest Lajos miniszteri titkárt és dr. Áldassy József miniszteri s. titkárt, hogy az északnyugati európai kikötőkön át érkező visszavándorlók utbaigazítása tárgyában az ottani hatóságokkal és hajóvállalatokkal érintkezésbe lépjenek. A kiküldöttek Hamburgban és Brémában az illetékes hatóságokkal és vállalatokkal folytatott tárgyalásokon kieszközölték, hogy azok a visszavándorlók közt egyfelől már a hajokon utközben, másfelől a kikötővárosokban saját közegeik útján fogják terjeszteni a magyarországi munkaalkalmakról és a kereseti viszonyokról szóló ismertetéseket, melyeket a belügyminiszterium a hatósági munkaközvetítő intézetek, valamint a magánosok részéről szolgáltatott adatok alapján állít össze. A belügyminiszter a többi kikötőre vonatkozólag a legközelebbi napokban hasonló intézkedéseket fog tenni.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, decz. 6.

Tagadhatatlan, hogy a mai politikai helyzet nagyon súlyos. A nehéz helyzet nemcsak Magyarországot, mint egészet, de annak minden egyes polgárát külön-külön is érzékenyen sújtja.

A horvátok lázadása igen sok üdvös javaslatnak törvényerőre emelkedését meggátolja. Ezen törvényjavaslatokhoz pedig több millió polgárnak fontos anyagi érdeke fűződik. Az egész országot pedig úgy közzgazdaságilag, mint pénzügyileg hátráltatja elobbhaladásában.

A kiegyezési törvényjavaslatok nélkül az ország úgy közzgazdaságilag, mint pénzügyileg teljesen bizonytalan jövő előtt áll. Egész Magyarország érdeke tehát czeznek, ha már teljesen függetlenek ezidő szerint nem lehetünk, törvényerőre emelkedése.

Fontos érdeke volna pedig az adózó polgároknak, hogy a II-od osztályú kereseti adó novellaris módosítására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásra kerüljön.

Ez a törvényjavaslat a képviselőház mult évi ülészakában lett benyújtva. A bizottságok letárgyalták.

Mint ismertettük, ez a törvényjavaslat a 10 koronánál kevesebb állami adót fizető adózókat ez igazságtalan adó alól mentesíteni kívánja. Egyéb tekintetben is kedvező az adófizetőkre nézve.

Az adóreform, mely a II-od osztályú kereseti adónak teljes eltörlését célozza, még a jövő zenéje. Az állampolgárok terhein könnyíteni pedig ma már életszükséglet.

Ha már nem lehet ezt az igazságtalan adót mielőbb megszüntetni, ha már jobbat nem tehet az állam, mint a rossz helyett a kevésbbé rosszat: akkor igen ideje volna, hogy ez a törvényjavaslat mielőbb letárgyaltassék.

A kérdéses törvényjavaslat zárintézkedésében kimondja, hogy ez a törvény 1908. évi január 1-én életbe lép.

Ettől az időponttól már csak egy rövid hónap választ el. A kivetés idejétől pedig egy percz se. Milliók érdeke kívánna pedig, hogy ez a törvényjavaslat mielőbb törvény legyen. Az állampolgárok érdeke ugyanis az állam érdeke is, mert a polgárok jóléte emeli az állam jólétét.

Amit sem a kivándorlási törvény, sem a rendészeti intézkedések, sem hangzatos ujjáczikkek nem tudtak elérni: a kivándorlás megakasztását, azt íme az amerikai pénzváltás meg hozta nekünk. A minap már egyik kivándorlási hajónk bétaszáz magyar kivándorlót hozott haza; most pedig kétezer magyar ember szállott hajóra Newyorkban, bucsut mondva az új világnak. Ilya a gazdasági viszonyok egyhamar nem javulnak meg Amerikában, akkor még megérjük, hogy visszajöj az a számra nézve félmilliót is meghaladó magyar, ki tul az öczeánon keresi megélhetését.

Íme, nincs olyan rossz, hogy valami jó oldala ne volna. Az amerikai pénzváltás bennünket is sújt, mert hiszen a kamatlábat azért emelték fel az európai pénzüintézetek, hogy Amerika ellen védekezzenek.

A törhetetlen drágaság is összefügg ezzel a kérdéssel. De a nagy válságnak reánk nézve megvan az a jó következménye is, hogy visszaküldi hozzánk elvesztett magyar véreinket. Amerikában nincs szükség mostanában a magyar munkáskézre; mert a nagy vállalatok összeronták termelésüket és kevesebb munkaerőre lévén szükségük, csapatosan bucsúadják el munkásaikat. A mi véreink tehát jönnek baza százával, czrével. A magyar kormánynak kötelessége, hogy munkával, keresettel lássa el őket. Meg kell valósítani azt a beruházási törvényt, mely csak az évekig tartó obstrukció miatt nem nyerhetett életet. Most valóban nagy szükség volna közmunkára, hogy legyen keresete a szegény embernek. Nem szabad a hazatért magyar véreinkben azt a hitet kelteni, hogy itt nem élhetnek meg a kezük munkája után.

Nem tudjuk még egyelőre elképzelni sem, hogy milyen hatással lesz ipari, mezőgazdasági, kereseti és szociális viszonyainkra, ha néhány hó alatt visszatérnek magyar hazájukba a kivándoroltak. De nemzetünk megerősödése szempontjából csak öröndetes lehet, hogy megszűnik az az állandó vérvesztés, mely pusztító háboruk hatásával felért. Jobb szerettük volna, ha a kivándorlás természetes uton szűnik meg, vagyis a gazdasági megélhetési viszonyok javulásával; de ha más oka van is, csak öröndetes lehet, hogy visszatérnek idegenbe szakadt édes véreink, igazolván a költő mondását, hogy ez az a föld, melyen élünk és haluunk kell!

A képviselőházban változatlan erővel folyik a horvát obstrukció, amelynek megszüntetése, vagy megtörésére nem kínálkozik egyelőre sem kellő mód, sem megfelelő eszköz. A házszabályok szigorú kezelése siettetné ugyan az obstrukció lepergését, de a válságot alapjában meg nem oldaná. És a szigorú a mai házszabályok keretében alkalmazni teljes mértékben is az égető — politikai czélnak megfelelően ez idő szerint nem is lehet, mert a Ház elnöke, Justh Gyula, másképp értelmezi és másképp kívánja alkalmazni a házszabályt a horvátokkal szemben: mint Návay Lajos és Rskovszky István alelnökök tették és teszik, ha az elnöki székben ülnek. Új házszabály behozása volna kívánatos és szükséges is — ha törvényesen létre lehetne hozni, — kétségtelenül sikeresen volna alkalmazható a horvát obstrukció letörésére.

De az a baj, hogy a horvátok a házszabály revízióját is megobstruálnák s ebbeli akciójukban mások hathatós támogatására találnának, nemcsak a nemzetiségi képviselők, hanem bizonyára némely negyvennyolczasok (Lengyel Zoltán, Polónyi Géza stb.) részéről is.

A legnagyobb hiba és nehézség azonban az, hogy föltötte sü-gget az idő, a kiegyezési javaslatok országgyűlési elintézése fix terminushoz van kötve s e szerint kormány és többség nincs abban a helyzetben, hogy hosszasan tauakodjék arról, hogy mitévő legyen, mert annyit feltétlenül bizonyos, hogy kifogyunk az időből és egy közbevetett nagy akcióra, olyan heves küzdelemre, aminőt a házszabály revíziója kívánna, az adott körülmények között semmiképpen nem érünk rá.

A helyzet föltötte nehéz, mert akár jobbra, akár balra akar tartani a magyar politika, hogy a súlyos zavarból kijuthasson, mindenütt kellelten bonyodalmakkal találkozik. Tenni kell

valamit, az kétségtelen. De annyi bizonyos, hogy olyan megoldást vállalni, amely nyeret adna az összeesküvők alá s amely a magyar törvényes álláspont és a magyar államhatalom erejének gyöngítésével vagy elhalványításával járna, olyan megoldást vállalni nem lehet és nem szabad.

HIREK.

Székelyudvarhely, decz 8.

Fáklyásmenet a főispán tiszteletére.

Ugron főispánt és a vármegye tisztviselőkarát, s így az egész megyei életet szörnységes váddal illették. Először egyes boulevard-újságban jelentek meg támadó cikkek, melyek Udvarhelyvármegye zülléséről hoztak híreket, amikor pedig látták, hogy ez hidegen hagyja a vármegye közönségét, sőt utána bizonyos szánakozás kél, jónak látták a parlament elé vinni szavuk kesorvát: az oklándi kerület országos képviselője interpellációt jegyzett be, hogy az udvarhelymegyei korrupt viszonyokról lerántsa a leplet. Hogy s hogy nem történt, elég az hozzá, hogy az interpelláció beanszorult, s így az ország és a mi várakozásunk nem nyert kielégítést, amde elérte a célját interpelláló képviselő annyiban, hogy a meggyauusítás magvát elbintette. Ezen nemtelen támadásra volt a felelet az a fáklyásmenet, melyet a város polgársága a főispán — és a tisztviselőkar tiszteletére tegnap este rendezett. A rendező bizottság a város közönségét a következő falragaszok útján hívta fel a demonstrációra:

Polgártársak!

Vármegyénk főispánját, a férfiembert legnagyobb kincsében, becsületében támadták meg.

Hosszas nehéz küzdelmek árán sikerült vármegyénk főispáni székébe olyan férfit ültetni, ki nemcsak vármegyénk szülőtte, de egész életében a 48. függetlenségi elveknek volt szilárd, kitartó előharcosa.

Főispánunké az érdem, hogy bevezette e vármegyét a békés munkálkodás mezéjére, honnan biztató övények visznek az erőteljes megyei élet fejlődése elhagyott útjára s így mindnyájan egyesültünk abban a tudatban, hogy csak összetartással, bizalommal munkálkodhatunk vármegyénk felvirágoztatásán.

Am de a békés munkálkodást most éretlen és szel, önző érdekből megzavarni próbálják, s a támadásuk célpontjául derék főispánunkat választották.

A kit küzdelmünk árán megszereztünk, a ki bizalmunkra tette magát érdemessé, azt meg is kell védenünk minden jogosulatlan támadás ellen.

Főispánunknak éppen ezért ma, szombaton este 6 órakor fáklyásmenetet rendezünk. Gyülekezési hely a Kossuth-utca alsó végén 5 órakor. — Jertek el arra mindnyájan, hogy a fáklyák lobogó fénye mellett iránta érzett határtalan szeretetünknek, hálánknak, lelkesedésünknek külsőleg is kifejezést adjunk.

A felhívásnak megvolt a kívánt hatása, mert a vármegyeház előtt a jelzett időben igen nagy számú közönség jelent meg, ahol a polgárság szeretetét, bizalmát és ragaszkodását főispánja iránt *Mátéffy Domokos* pü. titkár tolmácsolta szép beszéd keretében. *Ugron Ákos* főispán meleg szavakkal köszöntö meg a szeretetnek emez impozáns megnyilvánulását és határozott szavakkal hangsúlyozta, hogy eddig követett politikai irányát, magatartását és a megye érdekeit előmozdító tevékenységét ezentul is törhetetlenül követni és folytatni fogja. A közönség hosszasan és lelkesen éljenezte meg az elhangzott szép szavakat.

Visszavont áthelyezés. Amint örömmel értesülünk a kereskedelemügyi miniszter azon rendelkezését, melylyel *Szobotka Rezső* kir. főmérnököt a szolgálat érdekében *Sepsiszentgyörgyre* helyezte át — visszavonta. Ilyenformán *Szobotka* főmérnök, kit mindnyájan szeretünk és becsülünk itt marad közöttünk és így megyénkben folytathatja tevékeny, sikeres működését.

Pedagógiai Kör Székelykeresztúron.

Székelykeresztúron az unitárius gimnázium és m. kir. állami tanítóképző-intézet tanárai folyó évi november 30-án megalakították a Pedagógiai Kört. *Pap Mózes* gimn. igazgató, mint kezdeményező meleg szavakkal üdvözölte a két tanári kart. Előadta azou célokat, a melyek szolgálatára szükségesnek tartja az egyesülést. Szolgálja a Kör főképpen a nevezett két intézet tanártestületei és a helybeli ösz-

szes iskolák tanárai s tanítói közti viszony bensőbbé tételét, ápolja e rokon testületekhez illő kollegiális szeretetet s fejleszteni igyezzék e város és vidéke oktatás- és nevelésügyét, társadalmi életét. Vegye munkakörébe az egységes nemzeti állam kiépítése, megerősítése céljából a mostani kultuszminiszter által a mult évben tett magas intézkedés alapján és annak szolgálatában a szabad liceumi előadásokat a nagy közönség számára. *Ujvári Mihály*, m. kir. tan. képz. igazgató fentiek alapján bevezette a tanácskozást. Majd *Pap Mózes* igazgató terjesztett be egy szervezeti javaslatot. A tanárok nagy érdeklődéssel és meleg ügyszeretettel szóltak hozzá általánosságban elfogadták és a Pedagógiai Kör megalakítását kimondták s azon szép reménnyel távoztak a testvéries egyesülés gyűléséről, hogy Köruk üdvösen és eredményesen fogja szorgálni a maga elé tűzött kettőst célt, mert ők ezt akarják és ily irányban minden lehetőet készek megtenni.

Ipar-kiállítás Segesvárt. A segesvári Iparvédő egyesület özv. báró *Kemény Béláné* elnökle mellett f. hó 14-én a m. kir. áll. Polgári leányiskolában, ipar-kiállítást rendez. A kiállítást említett napon *Darányi* miniszter képviselőjének jelenlétében nyitják meg. Akik résztvenni óhajtanak a kiállításra, ebbeli szándékukat az egyesület elnökéhez jelentsék be, míg a kiállításra szánt tárgyakat közvetlen a Polg. iskola igazgatóságához küldjék be, az eladó tárgyak feltüntetésével. A kiállításra semmiféle díjak nem fizetendők s a bemenet is díjmentes, miután az egyesületet a központ és a miniszter segíjezi.

Halálozás. *Virág József* kultuszminiszteri számtiszt életének 36-ik évében f. hó 4-ikén Budapesten elhunyt. A megboldogultat hétfőn délután helyezik örök nyugalomra a helybeli róm. kath. sírkertbe. Halálát özvegy édes anyja *Pinton Eimengilda*, valamint testvérei: *Clotild* férjzett *Lengyel Györgyné*, *Jozsefn* férj. *Paschek Viktorné*, *Marika*, *Rosina* és *Ersei* férj. *Gál Imrené*, ugyszintén a megboldogult sógorai *Lengyel, Paschek Viktor* és *Gál Imre* gyászolják.

A korcsolya-egyesület mult vasárnapra kitűzött közgyűlést, miután a tagok az alapszabályokban előirt számban nem jelentek meg, nem tartotta meg. Az újabb közgyűlést a választmány ma, vasárnap délután 3 órára tűzte ki a megyeház dísztermében, amikor a határozatok, tekintet nélkül a megjelentek számára megfognak hozatni.

Jegyző-egyleti közgyűlés. Udvarhelyvármegye jegyző egylete f. hó 12-én. csütörtökön d. e. 8 órakor tartja tisztújító közgyűlést *Gálffy István* jegyző elnökle mellett a vármegyeház kistermében.

Drága a hus. Szerte az országban s így e megyében is 100—120 perczenttel estek a marhaárak, ami a tél beálltának és a takarmány kevés voltának természetes következménye. A takarmány kevés voltának van azonban egy másik következménye is, az t. i., hogy a marhaárak esésével egyenes arányban halad a levágott marha ára is. Így például, hogy újra a szomszédba menjünk, a szomszédos Gyergyószentmiklóson a marhabus kilója 38—40 kr., noha ott annyi a pénz, hogy a paraszt is pezsgőt iszik. A husárak esése azonban nemcsak a vidéken mindenfelé következtek be, hanem magában a fővárosban is nem kevesebb, mint 30 %-al jött alább a bus ára. Sajnos, Székelyudvarhelyen mind ezideig nélkülözzük a bus olcsóságát, miert is kérve-kérjük mászárosainkat, hogy a közönség megélhetésén a bus árának mérséklésével könnyítsenek. Elvégre ez nemcsak méltányosság részükről, de kötelesség is.

Iroda áthelyezés. Dr. *Péterffy Aron* ügyvéd irodáját 1908. január 1-vel Oklándról Nyáradszere-dába helyezte át.

Nőegyleti fillérestély. A helybeli Jótékony Nőegyesület első fillérestélyét f. hó 11-én, szerdán tartja meg a „Budapest”-szálló kistermében. Ezen estély rendezői *Demény Ferenczné* és *Homolay Lajosné*, kik az estély műsorát a következőképen állították össze: 1. Zene. 2. Szaval *Ferenczy Leuke*. 3. Énekel *Pap Irma*. 4. Monológot ad elő *Kovácsy László dr.* 5. Zene. 6. Szabadelőadást tart *Mikes Janos gróf*. 7. Zene. Az estély 8 órakor kezdődik.

Adomány a Tanszermuzeumnak. Felkértünk a következő sorok közlésére: Az udvarhelyvármegyei tanítóképző-népiskolai tanszermuzeuma részére *Bibel János*, bányatulajdonos, az oraviczai és a karhosebesi márvány-bányákból 1 drb szürke és 1 drb rózsaszínű félciszított márványlapot. Székely Dénes, helybeli könyvkereskedő 3 drb celluloidból való népiskolai kézi táblát. *Kuhn Karoly* bécsi acéltollgyáros, az acéltoll gyártását feltüntető szemléleti

mintasorozatot (dupplum) és *Pratsinger* és társa, győri könyvkereskedő 3 drb Révai-féle szab. rajztömbállványt s szabadalomra bejelentett (a czég által feltalált, egészen új) 1 drb fekete és 1 drb fehér alapul népiskolai kézi táblát ajándékozott. Fogadják az adakozók ezen adományaikért a Tanszermuzeum nevében köszönetemet. *Chabupka Rezső*, osztályelnök.

Iparosok fillérestélye. A Polgári önképző-és segélyző egylet által folyó hó 10-én rendezendő fillérestélyen közreműködnek: *Ferencai Margit* szaval, *Lászar Gabi* monológot ad elő, *Boldisár Ferencz* szaval, *Ambrus Elek* felolvas. Az estély rendezői: *Pahán Anna*, *Kovács Róza*, *Burkhardt Ferencz* és ifj. *Kovács Albert*.

A kereszturi képezde helye. A székelykereszturi tanítóképző-intézet elhelyezése céljából a képviselőtestület által felajánlott 5 hold területű telek hátsó határvonala és a vasut mentén elvonuló községi ut között fennmaradt földszántot, a miniszter, mint arról *Ugron Ákos* főispánt a napokban kelt leiratában értesíti, tudomásulvette s a szerződés megkötése végett a kincstári jogügyek igazgatóságával egyidejűleg közölte.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági

Egyesület folyó hó 9-én d. e. 10 órakor a vármegyeház kistermében *Ugron Ákos* elnökle mellett tartja közgyűlést. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitót. 2. Az 1908-ik évi munkaterv megállapítása. 3. Az 1908-ik évi költségvetési előirányzat. 4. Tisztújítás. 5. A választmányhoz decz. 6-ig írásban beadott indítványok tárgyalása. A községek, gazdakörök egy-egy képviselőt küldhetnek a közgyűlésre, kik megjelenésük alkalmával megbízó levelöket az elnökségnél benyújtani tartoznak. Szavazati joggal csak azok bírnak, kik tagdíjajukat befizették.

Tűz. Szombaton, f. hó 7-én a reggeli órákban tűz támadt a róm. kath. főgimnázium pinczehelyiségeiben lévő mosókonyhában. A tűz csakhamar nagyobb arányokat kezdett ölteni és már-már veszedelmessé vált, mert a konyhában és a mellette fekvő helyiségekben nagy mennyiségű fa volt felhalmozva, azonban az idejében érkezett segély csakhamar lokalizálta. Hogy mitől támadt a tűz, azt még eddig megállapítani nem lehetett, de valószínű, hogy a cselédnek gondatlanságából eredt, akik a forró hamut nem az arra a célra szolgáló vasedénybe, hanem egy faládába öntötték, mely aztán a parázs-tól tüzet fogott. A kár, — mivel mint említettük, idejekorán segítség érkezett — nem jelentékeny. A tüzoltóság — most is későn jött a tűz színhelyére, még pedig — viz nélkül.

Az első székely Baromfitenyésztő Egyesület győzelme a Nemzetközi Baromfikiallításon. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete Budapesten a városligeti iparcsernóban november hó 28-tól december hó 1-ig bezárólag 6 császári és királyi fonsége *Augusta* főherczegasszony védoüksége alatt *Nemzetközi Baromfikiallítást* rendezett. E kiállításra, melyen 312 tenyésztő vett részt körülbelül három-ezer állattal, az Első Székely Baromfitenyésztő Egyesület is felküldött 10 drb állatot. *Séra Kálmán* egyleti titkár emdeni tyukjaival két első díjat és egy állami tiszleletdíjat kapott; sárga orpingtonjaival negyedik és ötödik díjat. *Halky Miklós* elnök fehér orpingtonokkal negyedik díjat nyert. Elsején, vasárnap déiben *Darányi* miniszter meglátogatta a kiállítást, a kiállítási igazgatóság kalauzálása mellett, megszólított több kiállítót, így a helybeli egylet kiküldöttjét is, érdeklődött a székely kisgazdák körében működő egyesület ügyei iránt, gratulált a szép eredményhez, a megígérte az egyesület támogatását.

Éjjeli halászat. A következő sorokat küldötték be lapunknak: Az utóbbi időben nap uap után láttuk, hogy a Küküllőben éjnek idején rózsasárga vagy fáklya fény mellett egész sereg ember halászik. Nem tudjuk, hogy megengedett, vagy meg nem engedett eszközökkel halásznak-e, azt sem tudjuk, hogy a halászó emberek mindegyikének van-e halász-enge-délye, vagy nincs, csak felakarjuk e körülményr. hivni a rendörseg figyelmét, mert ha tovább is tar ez az irtó vadászat a halakra, különösen ilyen ala csony vizállás mellett, akkor azok, akik halászjegy gyir bírnak a jövő nyáron az egész területen egyet len bulat sem lesznek képesek fogni.

Kivonat a m. hiv. lapból. Sörtésorbánc szorványosan fellépett Bözöd községben. — Atyh: Kis Sámuel 7 éves piros pej lova, melynek két hátsó lába szárcsa, f. hó 11-én az atyhai legelőről elvesze Magyarfelek községben október hónap óta 3 drb csik van felfogva; 2 drb 1 éves és 1 drb 2 éves.

Sertés értékesítő részvénytársaság Udvarhelyvármegyében.

— Irta: Ugron Zoltán —

Székelyudvarhely, nov. 25.

Dorner Bélának helyes érzékére vall, hogy azon gondolkozik, miképpen lehessen a vármegye rohamosan fejlődő sertés állományát értékesíteni.

Mindenben nem érték egyet e tárgyról megírt cikkével, de hát azért igen kényelmesnek tartom annak ezme menétét követni azért ő nem fogja nékem rossz néven venni.

A yorkshire disznótól, amint Udvarhelyvármegyében prosperál, nem vagyok elragadtatva, de teljesen igazat adok neki abban, hogy a klimatikus viszonyoknak kevés szerepe van a tenyésztésnél s ha igen, nem nagyidegben, hanem a porkóli nyári melegben kell keresni. A tiszta yorkshire a direct naplítésre igen érzékeny és nélkülözi a pára telt levegőt. Előbbin segít a jó móddal épített és konstruált ól, utóbbin az aklimatizáció.

Igen ám de egyik sem lehet napok műve s ha tény is, hogy az ideig néhány kiegészítőnél sikerült szép példányokat felnevelni az nem szabad, hogy elbizakodottá tegye, mert az nem azt teszi, hogy tudunk yorkshiret annak rendje s módja szerint nevelni.

A yorkshire tenyésztés, hogy tiszta vérben hazazonnal történjék, egy évben két rendbéli, de sőt két évben öt rendbéli, nagyszámu malacot kell hogy adjon és azt a gazda segítségével fel is kell hogy nevelje darabonként minimális 50-kilóra, mikor négy hét betöltött, mely időtől fogva bizonyos nevezetnek, de már piaci árú képezhet, vagy tovább hízalásra szolgálhat. Ezt a megkülönböztetést azért teszem, mert e korig is folyton hízó állapotba kell tartani, de tekintettel, hogy szervezete egészséges maradjon, míg ezen túl csak a gyarapodás mérvadó, mert hisz amíg még életben kell hogy maradjon, az három négy hó.

Na hát erre a periódusra, tudnillik a kocsát malacozóvá tenni, kiszoptatni a malacot és az elválasztást helyesen végbe vinni az évszakra tekintettel nélkül, nem vagyunk be rendezve s ehhez nemcsak a türe és tudás hiányzik, hanem a tapasztalat.

Ha csak arról volna szó, hogy szép kiállítású yorkshireket tenyészünk, úgy annak, ha pénz van minem áll utjába, mert hisz ha egy könyvet előveszünk, akkor abban kapunk utbaigazítást, hol szerezzünk be anyákat és apákat, minő terv szerint építsük fel, milyen anyagból az ólat, mikor mit adjunk enni, hogy gondozzuk őket. Nékem van annyi bizalmam a szakírókban, hogy ki merem mondani, hogy eljárásunkat siker fogja követni. Igen ám, de az öt év előtti építkezési árak mellett és olcsó kamatozást véve alapul felépült házában így egy istálló és a kocca 54 korona házbérben lakott.

Az alom száma ma Udvarhelyvármegyében 3 koronán felül sem igen kapható, de ha az állattenyésztés így halad, normális ára kettőn felül lesz. Kis gazda mesze van attól, hogy gazdasági munkáját úgy ossza be, hogy a sertésre minden nap és minden orájában gondja legyen, a nagyobb gazda pedig amerikai árákkal kell, hogy megfizesse az ázsiai minőségű munkát. Hát még a változatos menüt létre hozni ott, hol a hármast forgótól is nehéz eltéríteni az embereket.

Hat év óta tartok yorkshirei sertést párhuzamban tiszta mongoliczával, berkshire korcacsal és mindent össze veszem vissza kocsátva és mondhatom, hogy tekintettel a magas disznó árakra, károm egyikből sem volt, de bizony be tudom bárkinék bizonyítani, hogy a legtöbb hasznot az adta, hol a nyugoti vér az $\frac{1}{2}$ -en alul maradt, legkevesebbet a tiszta vérű yorkshire, mégpedig annál kevesebb minél tisztább és tökéletesebb anyagom volt.

A keresztezést azonban céltudatosan kell csinálni, azaz számot vetni, mit akarok elérni.

Magam is legelő sertést kívánok mint a nép, mert nyári időben igen kis számu sertést bírnék eltartani úgy, hogy takarmányt elő bírjanak készíteni, munkás hiány miatt. Más okom is van erre. Sok gumost termelnek és takarmányt, mi időnkint jó leelőt ad ki, továbbá a szemesek betakarításánál sem dolgozhatunk, különösen jelen munkás viszonyok mellett tisztán.

Mondhatná valaki miért térek el akkor a mongoliczától? Annak az az oka, hogy állandó nagyterjedelmű sertés legelőm nincs, sem makkos erdőm s így a mikor időszakig legelőm hiányzik, a kocsát és a növényeket szemmel kell tartani, azt pedig az egymalacozás és később fejlődő mongolicza nem hálálja meg. Tiszta vérben ily irányban fejleszteni nem sikerült.

Mindazonáltal, viszonylag még a legelést jobban tűró berkshireinek igen extenzívek a mert ennek keresztezési igen előtök színben, yorkshire vért hoztam be.

Szándékosan mondom így, mert az első keresztezés céltalan. Ha yorkshire apát használok úgy a kocsatartás és használat ugyan az, mint a mangaliczánál, a malac meg értéktelenebb, ha fordítva, akkor meg tiszta yorkshire anyával gyűlik meg a bajom.

Kisebb nagyobb yorkshire vér a kocszban kell hogy bírja és a nagyszámu gyakori malacozást, a mongolicza apa kis igénybevétele, illetőleg a több járás

eltérését a legelőn. Magától értetődik, hogy a yorkshire vérnek az auya nevelés szempontjából néha az apákba is vissza kell hogy térjen, mégpedig a tiszta vérben, mert azt tapasztaltam, hogy korcs kan korcs kocszával satnya, nagyuo egyenlőtlen ivadékot ad, tiszta vérben nagyobbban a yorkshire öröklődik át. Ilyen korcs legmegfelelőbb a mi népünk kezében is.

A mi népünk egy évtized alatt sem fogja a tiszta vérű yorkshire tenyésztés elengedhetlen feltételeit megadni még ott a hol tejszövetkezet van sem, mert általános szokás a piszkos zűk ól és a hitvány legelőre való kibajtás, leginkább tér és felvirágzat hiányában.

Különbön ha pesszimizmusom nem válik be, nagy örömmre fog szolgálni. De mi sem állja utját, hogy egyesek a tiszta vérben maradjanak, csak attól óvok mindenkit, hogy ne oktroálják. Egy bizonyos, hogy népünk az utolsó évtizedben rohamosan tér át a sertés tenyésztésre s hogy annak a széleklykirendeltségnek mongolicza importja nem az oka, az onnan látszik, hogy a piaczon kevés a tiszta vérű, ellenben inkább a szélszokott nyomul be a báznai és tölöm terjedt a berkshire, később yorkshire, mert az angol importnak még hatása idő hiányból nem lehet.

Természetes is, hogy népünknek igen megfelelők az angol vérrel bírók, mert azok a rendetlen és korai malacozást bírnák s a moslósok takarmányt jobban meg hálják, mint a mongolicza, mely ott soha jellegzetes formában nem prosperált. Tény, hogy sertés piaczaink vananak s azon leginkább busos fiatal jószág van, mert népünk tökeszegény s azt kívánja, hogy pénze hamar megforduljon.

Értékesítés sehogya sincs rendezve és daczára, hogy országszerte nagy a sertés ár, hosszabb idő óta mégis nagy derutok vannak a helyi piaczon. Minthogy a jó értékesítés a legjobb biztató és a sikertelenség e téren a legnagyobb lehangoló, ezen kíván segíteni Dorner egy „Hentesárugyár és fustöldével” szövetkezeti alapon.

Helyeslem ezen eszmét annál inkább is, mert igen helyesen ezemat, hogy ilyen áruból a megyében nagy szükséglet van, mégsem akad vállalkozó, mert bus iparosaink inkább kevés munkát adó nyersbus árának felszofalásából akarnak megélni.

Kifogásom csak a szűk keret ellen van s ezért ajánlom, hogy inkább egy „Sertésértékesítő részvénytársaság” létrehozatalával foglalkozzék, mert mi minden magvakban behozatali megye vagyunk s így a teljes kibizálás nem abszorbeálhatja az összes malacoztat, míg egy fustölde nem értékesítheti a felbizalt idős apa és anya állatokat. A teljes átlás csak akkor lesz meg, ha a sertés kereskedés esetleg a Kóványán tovább hízalás is terbe vétetik. Maga a helyi feldolgozás meg csak úgy jut olcsó bushoz, ha a máshelyen jobban értékesíthető áru a vételeket megolcsítja. Már pedig itt egyelőre olcsó áru kell, mert a helyi fogyasztás azt kíván, exportra pedig csak nagyon későn számíthatunk, ha megtanultuk a kikészítés legjobb módjait, ha nevet szerez az idevaló áru s ami jó, mikor már kellő egyenlő anyag áll rendelkezésre.

Természetes, hogy ha a kereskedést felvesszük esetleg a saját számlára való hízalást, akkor ez egy igen nyereséges, de kockázattal járó üzlet, minnek nem alkalmas formája a szövetkezés többszörös felelősséggel és túl sok kézben lévő részletekkel. Nincs kizárva az alturisztikus forma, azonban akkor sem, ha részvénytársaság alakul, mert a miniszter kikötheti az erkölcsi és anyagi támogatásért ellen szolgáltatul, hogy a részvénytársulat bizonyos osztalékon túl a haszonból részemite, állattenyésztési célokra, a megyei gazdasági egyletet.

Hiszem, hogy így elérjük hosszú időn át a célt, hogy megnyek tisztavérű sertést tenyészessen s hozzá járuljon ahhoz, hogy Magyarországból a finom osztrák hentesáru kiszoruljon, mert nálunk gumosnövény, luczerna jól terem, borsó szintén, bő víz sokhelyt van és állategészség kitűnő.

Ezt azonban sem gazdasági, sem ipari téren nem lehet megtenni ugrásokban, de lehet siettetni jól alapozott intézményekkel és kell előrelátással.

Kemélem, hogy néhány tapasztalatból vett megjegyzésem előre viszi az ügyet, s gondolkozókba hoz másokat is, kik hasonló körülményekkel ily alkotásokon forgatják eszöket.

NYILTTER.

Nyílt levél

Udvarhelyvármegye mélyen tisztelt közönségéhez!

A megyei tisztújítás alkalmával az alispáni állásra pályáztam. Távoli lakhelyem és hivatali állásomból elfoglaltságom nem engedik meg, hogy a törvényhatósági tag uraknak a választás előtt magamat külön-külön bemutatassam és a megyei közönségnek jóindulatu támogatását személyes érintkezés útján kikérjem.

De mert meggyőződésem az, hogy a valódi önkormányzat elve szerint az ilyen bemutatkozás és kérelem szükséges, mert főként a vármegye első választott tisztviselője nem lehet sem egyeseknek, sem a felsőségek pusztá kiküldöttje, ennélfogva e helyen hozom pályázatomat az illetékes tényezőknek előzetes tudomására és kérem a megye közönségének szives támogatását.

Székelyudvarhelyen, 1907. november 30.

Arvátfalvi Nagy Lajos,
vajdasbunyadi kir. járásbíró.

TÁVIRATOK.

Budapest, december 7.
(Érke d. u. 3 ó.)

Országgyűlés.

A képviselőház mai ülésén Návay elnököl.

Napiend előtt Széll Kálmán szólal fel, Apponyi minapi beszédével szemben védelmezni Körber volt osztrák miniszterelődöt. Körbernek, mivel sokáig együtt dolgozott, sok érzelme volt Magyarország jogai iránt.

Apponyi Albert a nézeteltérést nem tartja jelentékenynek. Azt hiszi, most már sem itt, sem oda át nem lehet eltérés.

Ezután Pribicevics Szvetozár szolt a javaslatához horvátul. Elnök többször figyelmeztette, majd megvonta tőle a szót. (Orfási lárna a horvátoknál Elnök valamennyi zajongót rendre-utasítja.)

Ezután Mezőffy Vilmos felszólt a javaslat ellen.

Egy főhercegnő életveszélyben.

József főherceg kisleánya, Zsófia főhercegnő, ma délelőtt Tolvaly gróf buszárszázados kíséretében az udvari hintón bajatott az Aud-rássy-úton. A kanyarulatnál egy bérkocsis teljes erővel nekiment az udvari hintóknak, melynek ablakait bezuzta. Zsófia hangos sikoltásra fakadt, az üveg szilánkok bevágódtak arcába, felhasították bőrét. Szerencsére nagyobb baj nem történt.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Az Agrár takarékpénztár r.-társ. Marosvásárhelyt

székelyudvarhelyi, székelykereszturi
és parajdi fiókjaitézetei

elfogadnak ez időszert takaréketéteket

5% kamatozás mellett

A 10% tőkekamatadót az intézet sajátjából fizeti. A kamatokat a betét napjától a kivét napjáig számítja. — Székelyudvarhely, 1907. november 20.

Az igazgatóság.

Sz. 7549—907.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter úr két gazdasági cselédnek és egy gazdasági munkásnak, ki becsületes és hűséges szolgálattal valamely gazdánál hosszabb időt töltött, egyenkint 50 korona pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet hajlandó adni.

Felhivatnak tehát az ily cselédet tartó gazdák, hogy szabályszerűleg felszerelt, a vármegye főispánjához címzett kérésüket a város tanácsánál f. évi december 20-ig adják be.

Székelyudvarhely, 1907. december 5.

Gottbárd János,
polgármester.

Karácsonyi

és Újévi

olcsó vásár

Barcsay Károly

női és férfival áruházában Sz.-udvarhelyt,

december hó 1-től december hó 30-ig há-
tározott árainból 10% árengedményt
adok női ruhakelmékből, barchélok, gyapjú,
flanelk, zefrek, baliszlok és kartonokból. —
Tessék szükség esetén meggyőződni jószág és
olcsóságáról. — A n. é. közönség b. pártolását
kérve, vagyok tisztelettel
Barcsay Károly.

Feladási hirdetés.

Erked község előjárósága közhírré teszi, hogy Erked község tulajdonát képező, s az erkedi vasuti állomástól mintegy 3 kilométerre fekvő 1908. évi vágterben megbélyegzett s vevő által saját költségén levágandó mintegy 700–800 méter ölfá, ölenkénti 8 kor. kikiáltási ár mellett Erked község házában f. évi december hó 16-án d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverés megkezdése előtt bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók.

Árverezni szándékozók az árverés megkezdése előtt 640 kor. bánatpénzt készpénzben vagy értékpapirokban lefizetni tartoznak.

Árverési feltételek Erked község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Erked, november hó 25-én.

Molnár János, Hann Márton,
jegyző. bíró.

Olcsó pénz!

Jelzálogra 6%-os kölcsön kapható a székelyudvarhelyi ref. kollégium pénztárábanál.

Birtok felosztás

A kath. egyház tulajdonát képező és a külső Kossuth-utca, Budvár-ut és Sósfürdő-ut közt levő 4 holdas birtok 2–300 öles parcellákban eladódik. — Ár négyszög-ölenként 6–12 korona.

Erdeklődők a felosztási tervet és feltételeket Dr. Valentsik Ferencz ügyvéd irodájában megtekinthetik. A nyilvános magán árverés útján való eladás vasárnap, december 29-én délután 2 órakor a helyszínén történik.

Plebánia hivatal.

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni. u. m.: Völegény: Tamási Sándor, nőtlen, földmives, ev. ref., 24 éves, Körispataki, lakhelye előbb mint katonának Mostár (Bosnia-Horczegovina), később Körispatak, szülei: néhai Tamási József és néhai Deák Anna. — Menyasszony: Istvánfi Zsuzsanna, hajadon, ev. ref., 20 éves. Körispataki, szülei: Istvánfi Dénes, Gotthárd Amália.

Felhívom mindazokat, a kiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi községi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentésük be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Körispatakon és az „Udvarhelyi Híradó” című politikai lapban.

Körispatakon, 1907. december 3.

Nagy Rudolf,
anyakönyvvezető.

Képes és mesés könyvek óriási választékban.
Gyermekjátékok nagy raktára

Tisztelettel hozom tudomására a n. é. közönségnek, hogy

KARACSONYI és UJVEI BAZÁROMAT

f. évben Florián Bogdán ur Kossuth-utcazi üzletében (saját üzlettemmel szemben nyitottam meg. — Tekintettel a legszebb választéku raktáromra és a legelső helyeken történt bevásárlásaimra, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthetem, miért is szíves jóindulatukat kérve, maradtam teljes tisztelettel

DRAGOMAN S. J.

UJ. DRAGOMÁN DOMOKOS.

Felnőttek részére legszebb és újabb tárgyak.
— Ezüst és fémárúknban nagy raktár. —

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot járlatni óhajt, fizesse elő

„Az Újság”-ot!

Előfizetési ára: Az Újság terjedelme rendszeren 28 32 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon 60–100 oldal

Egész évre K. 28.—
Félévre „ 14.—
Negyedévre „ 7.—
Egy hónapra „ 2.40

Megrendelési cím: AZ ÚJSÁG kiadóhivatala
Budapest, V. kerület, Bákóczy-ut 51. szám.

Hirdetés.

Erked község kocsmaháza 400 korona kikiáltási ár mellett 1907. évi december hó 17-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen 3 évre hasznobérbe adatik. Az árverés megkezdése előtt zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók.

Árverési feltételek Erked község jegyzői irodájában bármikor megtekinthetők.

Erked, 1907. december 2.

Molnár János, Hann Márton,
jegyző. bíró.

Sz. 6051—907. tkv.

Árverési hirdetés és feltételek.

Dr. Váró Gézu ügyvéd által képviselt Szöllösi Samu végrehajtónak Abrahám Elek székelymuzsnai lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtásos ügyében a kérelem következtében a végrehajtásos árverés 8581 K 73 fill. tőke, ennek 1907. évi márczius 20-tól járó 5%-os kamatai 266 K 95 fill. per, 66 K 30 fill. végrehajtási már megállapított, valamint jelenleg 70 K és a még felmerülő költségeknek behajtása végett az 1881. évi 60. t. cz. 144. § a alapján és a 146. § értelmében, a székelyudvarhelyi kir. törvényszék az okládi kir. járásbíróaság területén fekvő, a székelymuzsnai 529. sz. telekjegyzőkönyvben A + 5795 hrsz. szántóra 107 K, az 1034 hrsz. szántóra 46 K, 1534 (4/5) hrsz. kaszalóra 102 K, 1033/3 hrsz. szántóra 111 K, 1035/8 hrsz. szántóra 46 K, 1033/2 hrsz. szántóra 111 K, 1035/1 hrsz. szántóra 46 K, 528 hrsz. szántóra 29 K, 3904/2 hrsz. erdőre 5 K, 1033/1 hrsz. szántóra 111 K, 2671/b legelő, 2672/b erdőre 4 K, 2757/a hrsz. legelőre 2 K, 2759, 2760 hrsz. legelő és erdőre 7 K, 3066 hrsz. legelő, 3067 hrsz. erdőre 22 K, 3203 hrsz. legelőre 35 K, 3205/b legelőre 13 K, 3317/b hrsz. legelőre 2 K, 3373/a hrsz. legelőre 16 K, az 1544/1 hrsz. erdőre 3 K, 3532 hrsz. erdőre 1 K, 3734 a/2 hrsz. erdőre 1 K, 3837/1 hrsz. erdőre 3 K, 3874/2 hrsz. erdőre 7 K, 3985/2 hrsz. erdőre 2 K, 4544/3, 3541 a/2 hrsz. szántóra 3 K ezennel megállapított kikiáltási aron elrendeltetik. Az árverés megtartására határnapul 1907. évi december 20-ik napjának d. e. 9 órája Székelymuzsna község házához kitűzetik.

Ezen árverésen fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1887. évi LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. I. M. szám alatt kelt rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 173. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított és szabályszerű elismervényt kiszolgáltatni.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.
Oklád, 1907. évi okt 17-én.

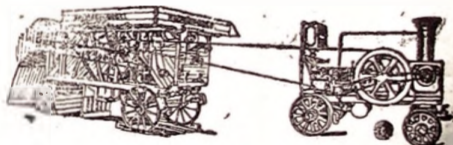
Máté, kir. albiró.

KALMÁR ÉS ENGEL

motor és gépgyára

Városi raktár: BUDAPEST Gyár és iroda: V. Lipót-körút 18. VI. Úteg-utca 19.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre legyszerűbb benzinnmotorjait, benzincemobiljait, valamint szivogazmotorjait, melyek V. Lipót-körút 18. barmikor uzembe megtekinthetők

teljes jótállás ki-tűnő cséplésért! Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járasuak és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen — Olcsó árak részletfizetésre

Sz. 8223—907. alisp.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Pályázati hirdetés.

A Székelyudvarhely városnál elhalálozás folytán üresedésbe jött rendőralkapitányi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás minősítése a városi szervezési szabályrendelet 12 §-a szerint: Érettségi bizonyítvány és a közigazgatási téren jó eredménnyel végzett 3 évi gyakorlat, vagy körjegyzői bizonyítvány, továbbá a mértékhibeletesítői képesítést igazoló bizonyítvány, esetleg annak egy év alatti megszerzése.

Az állás javadalmazása évi 1200 korona fizetés és 300 korona lakbér.

Az ezen állást elnyerni óhajtók kellően felszerelt pályázati kéréseiket 1907. évi december hó 15-ig bezárólag hozzám nyujtsák be.

Elkésztett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Székelyudvarhelyen, 1907. évi november hó 27-én.

Dr. Damokos Andor,
alispán.